

EAÕK Pärnu ja Saare piiskopkonna LEHT

N° 6 (12)
Juuni 2013

Kristlik õpetus vagast ja vooruslikust elust pöörab palju tähelepanu laste kasvatamisele – on ju lapseiga aeg, mil väikesele inimesele seatakse põhi edasiseks eluks. Just sellel perioodil luuakse võime eristada head kurjast, oskus hinnata sõprust ning jääda ustavaks, armastada tõe ning olla leppimatu vale suhtes.

Oma õpetustes ei pöördu Kirik vahetult laste, vaid nende vanemate poole. Selles ahelas on lapsevanemad siduvaks lüliks ning nende endi vaimsest ettevalmistusest, aga ka heast soovist sõltub, kas nende lapsed kuulevad Jumala sõna, kas nad avastavad enda jaoks Kiriku.

Selleks, et kirik osutaks positiivset mõju, on vaja lastes äratada huvi selle vastu, mitte sundima neid kirikus käima. Kõige olulisem seejuures on vanemate endi suhtumine asjasse ning nende häälestus, millele lapsed reageerivad väga tundlikult. Üksnes isade ja emade soosiv käitumine kiriku suhtes, nende positiivsed emotsioonid annavad soovitud tulemust ning nende lapsukesed harjuvad Kirikuga.

Kinnitamaks, et lapse kasvatamist peab alustama väga varasest east, esitame järgnevalt Ekaterinburgi ja Irbiti piiskopi Irinei sõnad.

Kiriku pühade isade õpetustest:

„On sul lapsi, siis kasvata need üles, ja kõverda nende kaela noorest põlvest!“
(Siiraki Tarkuse raamat 7:24).

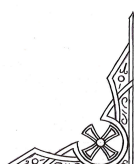
„Üks kõrbeelanik, suur oma elu pühaduse ja inimese hinge tundmise poolest, käskis kord oma õpilast: „Tõmba see puu maa seest välja!“ ning osutas samas noore, aga juured juba sügavale ajanud palmipuu suunas. Asunud vastuvaidlematult täitma vanakese antud kuuletumisülesannet, tundis õpilane, et jõupingutustele vaatamata ei suuda ta puud liigutada. „Isa,“ ütles ta omale abbale, „sa käskisid mul teha võimatut!“ Siis näitas vanake talle teist, veel täiesti noort puud, mille kuuletaja sealsamas ilma eriliste jõupingutusteta juurtega välja tõmbas. Juba juurdunud puuga ei suutnud õpilane midagi teha, kuid noorega tuli kergesti toime.

Sidudes esitatud näidet kasvatusena, näeme, kui jõuetud on vanemad oma täiskasvanud laste suhtes, kui nende kasvatamisega pole algust tehtud juba noores eas.

... Vähesed vanemad võivad tänapäeval kiidelda, et on kasvatanud oma lapsi, nii nagu peab. Mõned nendest, eriti noored, üksnes vaatavad oma lapsukest nagu mänguasja või nukku. Nad toidavad teda, panevad magama, hellitavad, mängivad ja toimetavad, jälgivad väga, et laps ei külmetaks jne, aga muidu lasevad tal joosta, käia ja teha, mida ise tahab, peasi et ei tülitaks neid oma nutu ja kisaga. Pikka aega ei pane nad tähelegi, et nende „ingel- kullake“ on tegelikult isepäine, tujukas, üleannetu, ohjeldamatu, sõnakuulmatu, ahne, ablas, kuri laps. Nüüd juhuslikult avanesid nende silmad ning nad otsustavad asuda oma võrukaela kasvatamisele! Aga, armastusväärsete lapsevanemate, nüüd on juba hilja; **puuke** on jõudnud kasvada liiga suureks!“

(„Piiskopi Irinei õpetused“, Ekaterinburg, 1901.a)

+ Aleksander,
Pärnu ja Saare piiskop

Kavandatud jumalateenistused kirikutes:

Pärnumaal : Ülempreester Ardalioni (Keskküla) juhendamisel:

Pärnu Issandamuutmise katedraalkirikus

toimuvad jumalateenistused (JT) igal nädalavahetusel:

laupäeval kell 18.00 – koguõine teenistus (KÖ); pühapäeval kell 10.00 – liturgia. **Samuti:**

13.06. Issanda taevasseminemise püha:

12.06. kl 18.00 KÖ ja 13.06. kl 10.00 – liturgia

23.06. Püha Kolmainu Jumala püha

24.06. kl 10.00 – liturgia. Püha Vaimu päev. Eelkäija ja Ristija Johannese sünnipüha

Häädemeeste Issandamuutmise kirik:

1.06. kl 10.00 – liturgia, kell 12 koguduse täiskogu koosolek

13.06. kl 15.00 Issanda taevasseminemise püha

23.06. kl 15.00 Kolmainu Jumala püha

Treimani ülemapostlite Peetruse ja Pauluse kirik:

29.06. kl 11.00 – liturgia. Templipüha. Teenib piiskop Aleksander

Laiksaare Ristija Johannese kirik:

22.06. kl 11.00 – liturgia. Templipüha. Teenib piiskop Aleksander

Preester Enose (Heinsoo) juhendamisel:

Sindi Jumalailmumise kirik:

23.06. kl 10.00 – liturgia

Pootsi-Kõpu püha Kolmainu kirik:

8.06. kl 10.00 – liturgia. Koguduse täiskogu

23.06. kl 10.00 – liturgia. Templipüha

Paadrema püha Kolmainu kirik:

24.06. kl 10.00 – liturgia. Templipüha ja täiskogu

Jõõpre suurmärter Georgiose kirik:

2.06. kl 10.00 – liturgia, koguduse täiskogu

30.06. kl 10.00 – liturgia

Seli-Tõstamaa püha Vassilius Suure kirik:

15.06. kl 10.00 – liturgia. Teenib piiskop

Aleksander. Koguduse täiskogu.

Ülempreester Viktori (Ivask) juhendamisel:

Kihnu saarel püha Nikolai Imetegija kirik

15.06. kl 10.00 – liturgia.

Saaremaal: Ülempreester Andree (Pöld) juhendamisel:

Kuressaare püha Nikolai Imetegija kirikus

toimuvad jumalateenistused (JT) igal nädalavahetusel:

laupäeval kell 18.00 – koguõine teenistus (KÖ); pühapäeval kell 10.00 – liturgia. **Samuti:**

13.06. Issanda taevasseminemise püha:

12.06. kl 18.00 KÖ ja 13.06. kl 10.00 – liturgia

14.06. kl 10.00 – liturgia. Eestimaa uusmärtrite mälestuspäev

23.06. Püha Kolmainu Jumala püha

Muhu-Rinsi Kaasani Jumalaema ikooni kirik:

1.06. kl 10.00 – liturgia.

Levala püha Aleksander Nevski kirik:

22.06. kl 10.00 – liturgia

Öörikul püha Kolmainu kirik:

8.06. kl 10.00 – liturgia

24.06. kl 10.00 – liturgia. Templipüha

Muhu- Hellamaa pühade ap. Peetruse ja Pauluse kirik:

15.06. kl 10.00 – liturgia

29.06. kl 10.00 – liturgia. Templipüha

Preester Toivo (Treima) juhendamisel:

Tornimäe Neitsi Maria Kaitsmise kogudus:

2.06. kl 10.00 – liturgia

24.06. kl 10.00 – liturgia.

Piila peaingel Miikaeli kirik:

8.06. kl 10.00 – liturgia.

Laimjala Püha Vassilios Suure kirik:

9.06. kl 10.00 – liturgia.

Leisi püha apostlisarnase Olga kirik:

16.06. kl 10.00 – liturgia. Teenib piiskop Aleksander

Mustjala prohvet Eelija kirik:

1.06. kl 10.00 – liturgia. 12.00 koguduse täiskogu

23.06. kl 10.00 – liturgia.

Püha Eelkäija Skiitas Reomäel toimuvad igapäevased kloostriteenistused. **Liturgia** toimub:

Lp 1.06 kl 7.30 Püha märtri Justinus Filosoofi mälestus

Pü 9.06 kl 7.30 **Pimeda pühapäev**

Ne 13.06 kl 7.30 **Issanda Taevaminemise püha**

Es 24.06 kl 7.30 **Püha Vaimu päev. Püha prohveti, Eelkäija ja Ristija Johannese sündimise püha**

Ne 27.06 kl 7.30 Püha ja õiglase salvitooja naise Johanna ning vaga Samson Külalislakke

Kalmistupühad: PÄRNUMAAL: Vana-Pärnu 8.06. kl 12.00; Pärnu Alevi II ja I – 9.06. kl 14.00 ja 15.00; Metsakalmistu 15.06. kell 11.00; Uulu 16.06. kell 14.00; Laiksaare 22.06. kl 13.30; Treimani 29.06. kl 13.00; Pootsi-Kõpu 23.06. kl 12.30; Sindi ja Paikuse 23.06. kl 12.00 ja 14.00; Jõõpre 30.06. kl 12.00; Audru 30.06. kl 13.00; Tõhela 30.06. kl 15.00

SAAREMAAL: Muhu-Rinsi 1.06. kl 12.00; Massinõmme ja Torgu 2.06. kl 13.00 ja 15.00; Ööriku 8.06. kl 12.00; Muhu-Hellamaa ja Metsküla 15.06. kl 12.00 ja 13.00; Levala ja Kavandi 22.06. kl 12.00 ja 13.00; Saia ja Mõnnuste 23.06. kl 13.00 ja 15.00; Kudjape 30.06. kl 14.00; Piila 8.06. kl 12.00; Laimjala 9.06. kl 12.00; Leisi ja Pärsama 16.06. kl 12.00 ja 15.00; Siila ja Reomäe 23.06. kl 12.30 ja 15.00; Tornimäe Uus 24.06. kl 12.30

Tähelepanu! EAÕK Püha Sinodi korraldusega 26. juunist 2011, mis põhineb EAÕK sama aasta Täiskogu otsusel, on alates 2012. aastast EAÕK kirikukalender viidud kooskõlla suurema osa maailma Õigeusu kirikute liturgilise kalendriga. See tähendab, et Ülestõusmispühade aeg (Suur Paast, Ülestõusmispühad, Viiekümnapäeva periood ja Kolmainu püha) peetakse Juliuse kalendri, nn vana kalendri järgi. Ülejäänud jumalateenistuste aastaringi (sh Kristuse Sündimist, Issandamuutmist, Jumalaema Uinumist jne) tähistatakse Gregoriuse, nn uue kalendri järgi.

ÕIGEUSU KATEHHEES

(lühendatult)

Järgneb, algus lehes nr 2

Kuues osa

154. Viide Issanda Ülestõusmisele Usutunnistuse kuuendas osas on üle võetud järgmistest Pühakirja õpetussõnadest: „ Kes on läinud alla, on sama, Kes on ka läinud üles üle kõigi taevaste, et Tema kõik täidaks“ (Ef 4:10). „ ... meil on selline Ülempreester, Kes istub Ausuuruse istme paremal käel Taevas (Hb 8:1).

155. Jeesus Kristus läks Taevasse kui Inimene, aga kui Jumal Ta oli ja on alati Taevas.

156. On öeldud, et Jeesus Kristus *istub Isa paremal käel*, kuid Jumal on Kõikjalolev. Seda tuleb mõista vaimulikult, nimelt Jeesusel Kristusel on sama vägi ja au kui Jumal-Isal.

Seitsmes osa

157. Pühakiri räägib Kristuse tulevast (teisest) Tulemisest nõnda: „ See Jeesus, Kes teilt üles võeti Taevasse, tuleb samal kombel, kui te nägite Teda Taevasse minevat“ (Ap 1:11). Seda ütlesid apostlitele Ingrid Issanda Taevaminemise ajal.

158. Tema Viimsest Kohtupäevast räägib Pühakiri nii: „ ... sest tuleb tund, mil kõik, kes on haudades, kuulevad Tema häält ning tulevad välja need, kes on teinud head, elu ülestõusmiseks, aga kes on teinud halba, hukkamõistmise ülestõusmiseks“ (Jh 5: 28-29). Need on meie Issanda ja Päästja Jeesuse Kristuse Enda sõnad.

159. Pühakiri räägib Tema otsatust, igavesest Kuningriigist nõnda: „ Tema saab suur olema ja Teda peab hüütama Kõigekõrgema Pojaks, ja Issand Jumal annab Temale Ta isa Taaveti aujärje, ja Ta valitseb igavesti Jaakobi soo üle ja Tema Kuningriigil ei ole otsa“ (Lk 1:32-33). Need on Inglise sõnad pöördumisel Jumalaema poole.

160. Jeesus Kristuse teine Tulemine saab olema esimesest väga erinev. Meie eest kannatama tuli Ta alanduses, aga meie üle kohut mõistma tuleb Issand „ Oma auhiilguses ja kõik pühad Inglise Temaga“ (Mt 25:31).

161. Ta tuleb kohut mõistma **kõikide inimeste üle**, ilma eranditeta.

162. Ta hakkab kohut mõistma sel viisil, et iga inimese südametunnistus avaneb kõikide ees ning ilmsiks tulevad mitte üksnes kõik teod, mida keegi on korda saatnud maa peal oma elu ajal, vaid ka öeldud sõnad, salajased soovid ning mõtted. Kahtlemata mõistab Issand meid kõiki hukka, kui me pole oma üleastumisi patukahetsuse, usu ja elu parandamisega ära kustutanud.

163. Millal Jeesus Kristus tuleb kohut mõistma, on teadmata, ning seepärast tuleb elada nii, et me oleksime alati selleks valmis. „Issand ei viivita töötust täitmast, nõnda nagu mõned peavad seda viivituseks, vaid Tema on pika meelega teie vastu; sest Ta ei taha, et keegi hukkuks, vaid et kõik tuleksid meelesparandusele. Aga Issanda päev tuleb otsekui varas öösel...“ (2Pe 3:9-10). „Seepärast valvake, sest te ei tea päeva ega tundi!“ (Mt 25:13).

164. Pühades, jumalikes kirjutistes on avatud Kristuse peatse Tulemise mõningad tunnused, nimelt **usu ja armastuse vähenemine** inimeste vahel, **pahede ja õnnetuste suurenemine**, Evangeeliumi kuulutamise kõigile rahvastele, antikristuse tulemine (vt. Mt:24).

165. **Antikristus** on Kristuse vastane, kes hakkab püüdma kristlust hävitada, kuid hukkab ise hirmsal moel (vt 2Te 2:8).

166. **Kristuse Kuningriik** tähendab esiteks – kogu maailma; teiseks – kõiki usklikke maa peal; kolmandaks – kõiki õndsaid (st õiglasi, pühasid) Taevas. Esimest nimetatakse *looduse* kuningriigiks, teist *õndsuse* kuningriigiks, aga kolmandat *Auhiilguse* kuningriigiks.

167. Usutunnistuse sõnad selle kohta, et Kristuse Kuningriigil *ei saa otsa olema*, puudutavad Auhiilguse Kuningriiki.

Kaheksas osa

168. Püha Vaimu nimetatakse *Issandaks* samas tähenduses nagu Jumala Poegagi, see tähendab *Tõeliseks Jumalaks*. Sellest annavad tunnistust apostel Peetruse sõnad Ananiase paljastamisel: „Mispärast lasid saatanal täita su südame, et sa valet rääkisid Pühale Vaimule? ... Sina ei ole valetanud inimestele, vaid Jumalale!“ (Ap 5:3-4).

169. Püha Vaimu nimetatakse *Eluloojaks* sellepärast, et ta koos Jumal-Isa ja Pojaga annab kõigele loodule elu, ning eriti – vaimuliku elu inimestele. „Kui keegi ei sünni veest ja Vaimust, ei või ta Jumala riiki pääseda“ (Jh 3:5).

170. Seda, et Püha Vaim *lähtub Isast*, teame Issanda Jeesuse Kristuse järgmistest sõnadest: „Aga kui Trööstija tuleb, Kelle Mina teile läkitan Isalt, tõe Vaim, Kes lähtub Isast, See tunnistab Minust“ (Jh 15:26).

(jätkub järgmises numbris...)

Pantokratori fond

Piiskopkonna arendamiseks ja vaimulike toetamiseks on avatud pangakonto

SEB 10220202116229. Konto omanik: **Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik**.

Konto nimetus: **Pantokraator**. Selgitus: **Annetus**.

Piiskopkonna lehte on võimalik lugeda ka internetis aadressil: www.eoc.ee Pärnu ja Saare piiskopkonna alalehelt: <http://www.eoc.ee/est/esileht/piiskopkonnad/cat-307>